

Aalto-yliopisto
Perustieteiden
korkeakoulu

1. Harjoitus: Yrityksen perustamisen suunnittelu ja liiketoimintasuunnitelman hahmottelu

TU-A1100 Tuotantotalous I

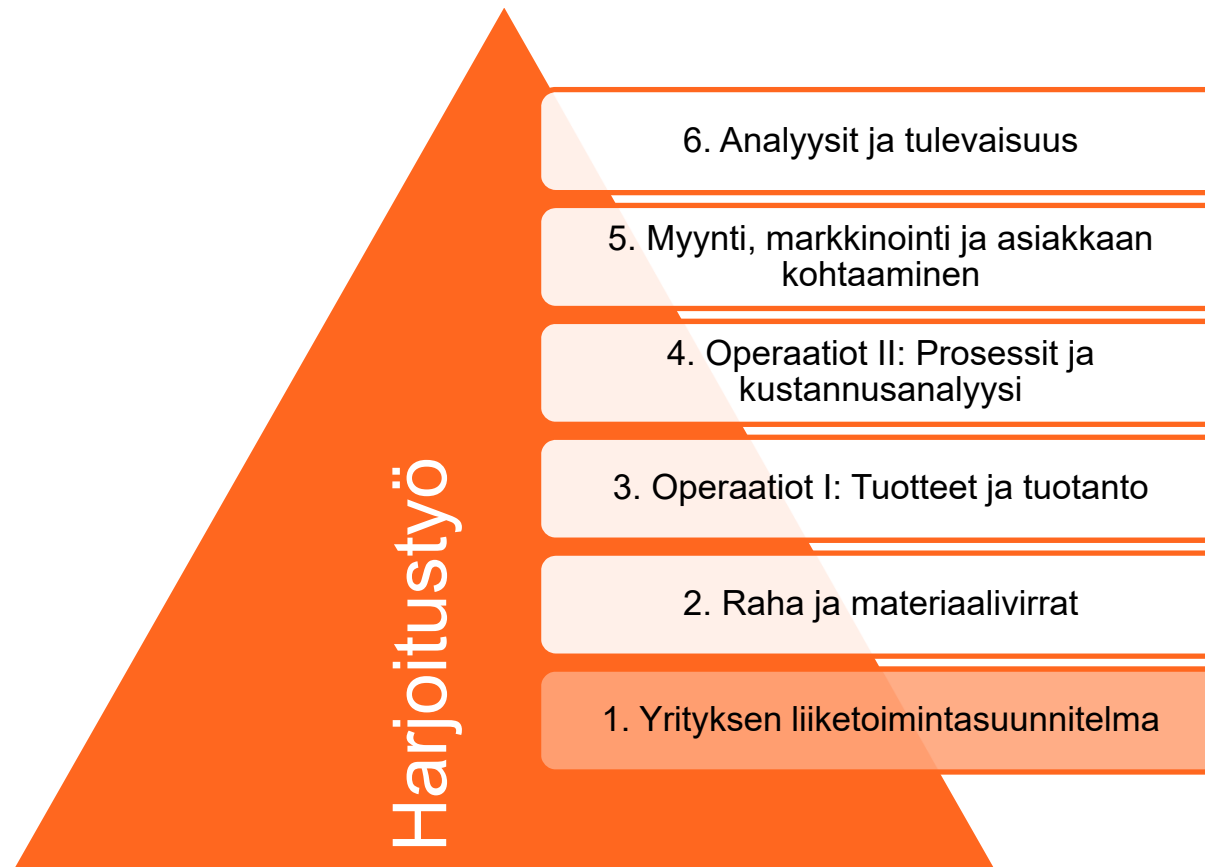
Tunnin jälkeen sinun tulisi osata

- Yritystoiminnan peruskäsitteet
 - Business Model Canvas -viitekehys
- Liiketoimintaympäristön analysointi
 - Porterin viiden voiman malli -viitekehys
- Projektinhallinnan työvälineet
 - Projektiverkko

Tunnin jälkeen sinun tulisi osata

- **Yritystoiminnan peruskäsitteet**
 - Business Model Canvas -viitekehys
- Liiketoimintaympäristön analysointi
 - Porterin viiden voiman malli -viitekehys
- Projektinhallinnan työvälineet
 - Projektiverkko

Harjoitusten sisältö

Esimerkkiyrittäjä

Yritys: Kahvi ja leike Oy

Toimistorakennuksessa sijaitseva kiosk, joka on auki 20 arkipäivänä kuukaudessa.

Liikeidea tiivistettynä:

Kioskitoimintaa virastotalon asiakkaille, työntekijöille sekä ohikulkijoille.

Yritys tuottaa suoritteina kolmea tuotetta asiakkailleen: Kahvia, sämpylöitä ja munkkeja eli sen tuottamia hyödykkeitä.

Resursseinaan yritys käyttää tiloja, henkilöstöä, laitteita sekä raaka-aineita.

Hinnat ja kustannukset

Tuote	Hinta	Kulut	Kate	Myynti/pv
Kahvi	2,00€	0,10€	1,90€	200
Sämpylä	5,00€	1,00€	4,00€	100
Munkki	3,00€	1,50€	1,50€	75

Muut kustannukset

Kulu	Hinta
Vuokra	2500
Palkkakustannukset	6500
Sekalaiset kulut	750
Kaluston poistot	250
Yhteensä	10000

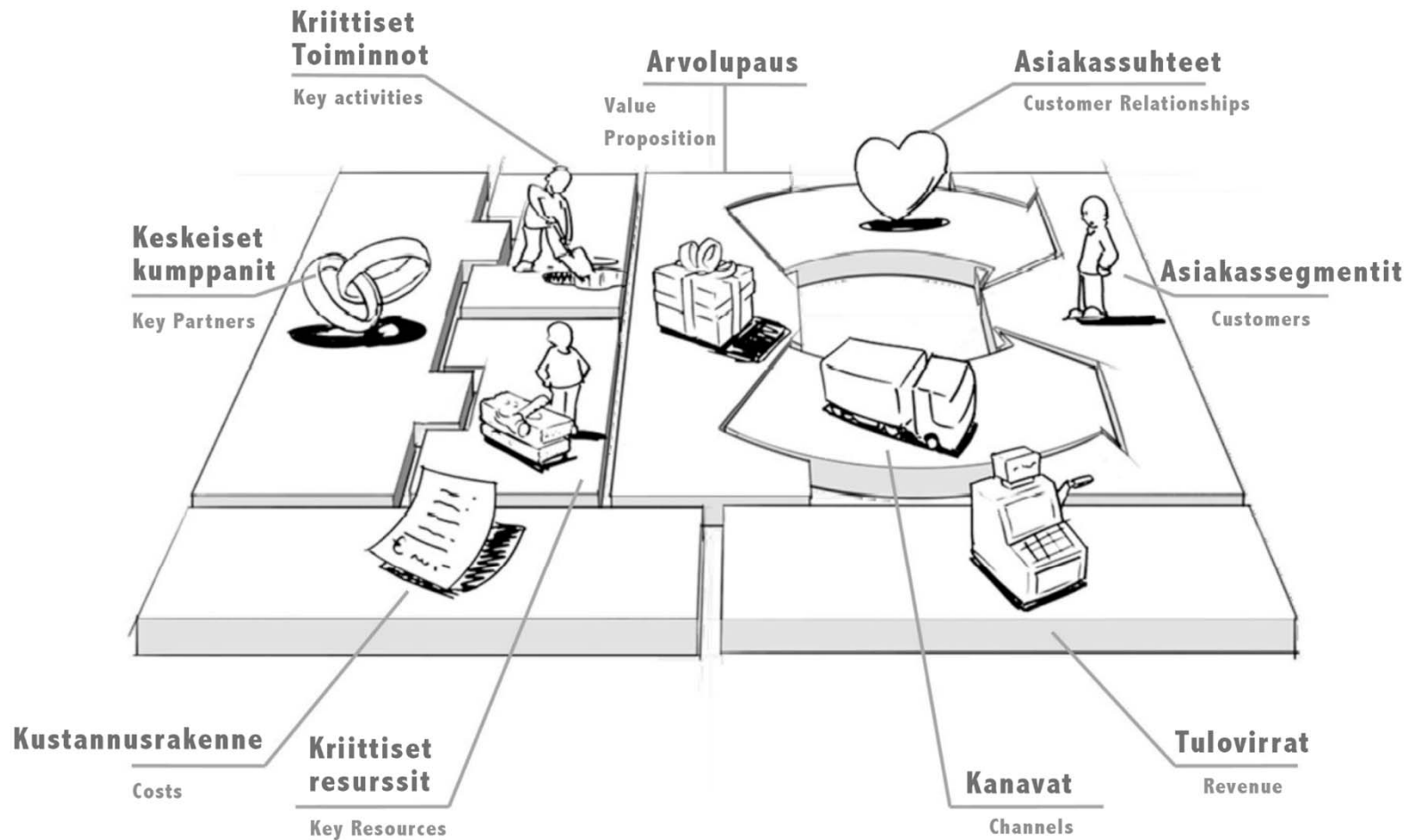
Liiketoiminnan logiikan suunnittelu

Liiketoiminnan perusteita on tarkasteltava kokonaisuutena kun halutaan suunnitella liiketoimintamahdollisuuden hyödyntämisen resursointia, resurssien hallintaa ja kilpailuedun tavoittelua

Liiketoimintamalli (business model)

Kuvaus yritystoiminnan keskeisistä osatekijöistä asiakasarvon luomisessa ja toimittamisessa sekä näiden osatekijöiden suhteista.

Business Model Canvas -viitekehys

9 osatekijää

CS

Asiakassegmentit
Yritys palvelee yhtä
tai useampaa
asiakassegmenttiä

VP

Arvolupaus
Yritys ratkaisee
asiakkaan ongelman
tai tyydyttää tarpeita
arvolupauksellaan

KA

Kanavat
Arvolupaus
toimitetaan
asiakkaille viestintä-
jakelu- ja
myyntikanavien
kautta

AS

Asiakassuhteet
Asiakassuhteita
luodaan ja
säilytetään
jokaisesta
asiakassegmentistä

9 osatekijää

PS

Tulovirrat

Tulovirrat syntyvät arvolupausten onnistuneesta toimittamisesta

YP

Kriittiset resurssit

Kriittisiä resursseja tarvitaan, jotta edellä mainitut elementit voidaan tarjota...

KT

Kriittiset toiminnot

... suorittaen kriittisiä toimintoja

YP

Keskeiset kumppanit

Osa toiminnoista ulkoistetaan ja hankitaan yrityksen ulkopuolelta

KS

Kustannusrakenne

Liiketoimintamallin osat luovat kustannuksia

Esimerkki: Virtasen valaisinpajan liiketoimintamalli

Keskeiset kumppanit <ul style="list-style-type: none">• Materiaalitoimittajat• Lamppujen toimittaja• Jakelija	Kriittiset toiminnot <ul style="list-style-type: none">• Joustava tuotanto• Toimitusaikapito• Virheetön valmistus• Asiakaspalvelu	Arvolupaus <ul style="list-style-type: none">• Laadukkaita ja ekologisia valaisimia• Joustava toimitus ja palvelu• Alhaisempi sähkölasku	Asiakassuhteet <ul style="list-style-type: none">• Pitkäaikaiset suhteet• Tavoitteena toistuva asiointi	Asiakassegmentit <ul style="list-style-type: none">• Laatutietoiset ja ekologisuutta hakevat nuoret aikuiset• Varakkaat eläkeläiset• Suuret tehdas- ja varastokompleksit• Kaupungit ja kunnat (puistot, parkkipaikat jne.)
	Kriittiset resurssit <ul style="list-style-type: none">• Osaava työvoima• Laadukkaat ja ekologiset raaka-aineet		Kanavat <ul style="list-style-type: none">• Putiikki• Verkkokauppa• Jälleenmyyjät• Suora myynti yritysasiakkaille	
Kustannusrakenne <ul style="list-style-type: none">• Materiaalikustannukset 30 %• Työvoimakustannukset 50 %• Myynti, markkinointi, hallinto 20 %		Tulovirrat <ul style="list-style-type: none">• Pääosa tuloista valaisinten myynnistä• Lisätuloja asennuspalvelusta• Valaisinten korjauspalvelu		

Liiketoimintasuunnitelma

Laaditaan liikeidean pohjalta.

Sisältää:

- Liikeidea
- Markkinointisuunnitelma
- Markkinat ja asiakkaat
- Kilpailijat ja toimintaympäristö
- Markkinointi ja myynti
- Yritys ja tiimi
- Rahoitus
- Riskit
- Toteutussuunnitelma

Missio ja visio

Missio: Oikeutus olemassaololle

Metso Oyj: *"Autamme asiakkaitamme jalostamaan luonnonvaroja ja kierrättämään materiaaleja kestäväällä tavalla arvokkaiksi tuotteiksi."*

→ Nykytila

Visio: Tahtotila tulevaisuudesta

Hilton Hotels: *"To fill the earth with the light and warmth of hospitality."*

→ Tulevaisuus

Tunnin jälkeen sinun tulisi osata

- Yritystoiminnan peruskäsitteet
 - Business Model Canvas -viitekehys
- Liiketoimintaympäristön analysointi
 - Porterin viiden voiman malli -viitekehys
- Projektinhallinnan työvälineet
 - Projektiverkko

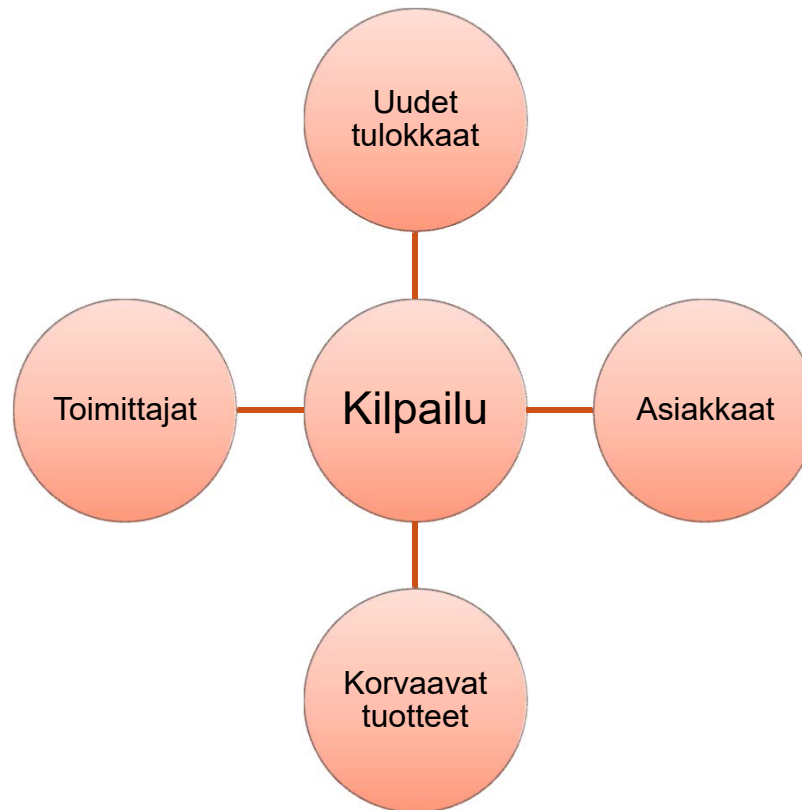
Liiketoimintaympäristön analysointi

Ennen yrityksen perustamista on tärkeää hankkia selvä yleiskäsitys alan kilpailutilanteesta

Analyysi auttaa löytämään tekijöitä, joilla erottaudutaan kilpailijoista ja hankitaan kilpailuetua

- Kilpailuetu voi perustua kustannukseen tai erilaistumiseen

Viiden kilpailuvoiman malli

Kilpailutilanteen analysointi

Analysoitavia tekijöitä mm.

- Asiakkaat
 - *Keitä ovat?*
- Toimittajat
 - *Neuvotteluvoima*
 - *Toimitusvarmuus*
- Kilpailijat
 - *Keitä ovat?*
 - *Heikkoudet ja vahvuudet*
 - *Parhaat käytännöt*
 - *Uusien tulokkaiden uhka?*
- Yleinen toimialan tilanne
 - *Kysynnän kehitys ja trendit*

Viiden kilpailuvoiman malli

Kilpailu

- Miten kypsä toimiala on?
- Miten paljon kilpailijoita löytyy?
- Mikä on yrityksen rooli kilpailukentässä?

Asiakkaat

- Miten paljon asiakkaita on alan toimijoihin nähden?
- Miten helppoa asiakkaan on vaihtaa kilpailijalle?

Toimittajat

- Miten paljon toimittajia löytyy alan toimijoihin nähden?
- Miten helppo toimittajaa on vaihtaa?

Uudet tulokkaat

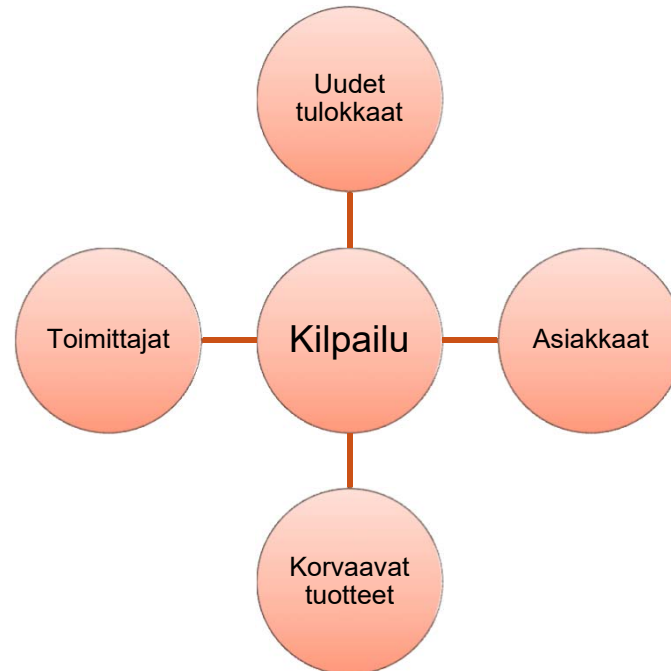
- Miten houkuttevalta ala näyttää ulkopuolisesta?
- Miten helppo alalle on tulla ja miten helppo siltä on lähteä pois?

Korvaavat tuotteet

- Mitä vaihtoehtoja asiakkailla on toimialan tuotteille?

Tehtävä: Viiden kilpailuvoiman malli

Mieti Porterin mallin avulla esimerkkiyrityksen kilpailutilannetta 2-4 henkilön ryhmissä (10 min).

Tunnin jälkeen sinun tulisi osata

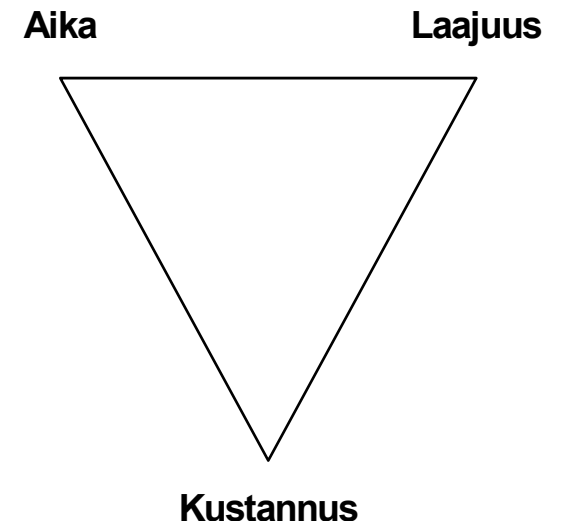
- Yritystoiminnan peruskäsitteet
 - Business Model Canvas -viitekehys
- Liiketoimintaympäristön analysointi
 - Porterin viiden voiman malli -viitekehys

- Projektinhallinnan työvälineet
 - Projektiverkko

Projektilla on monta ominaisuutta

Projektin määritelmä: *”Projektin on ennalta määritettyyn päämäärään tähtäävä monimutkaisten ja toisiinsa liittyvien tehtävien muodostama ajallisesti, kustannuksiltaan ja laajuudeltaan rajattu ainutkertainen kokonaisuus”,* eli projekti:

- Koostuu useasta toisiinsa liittyvästä tehtävästä
- On ainutkertainen
- Sillä on määritelty tavoite
- Resursseiltaan ja työmäärältään rajattu

Kahdenlaisia projekteja

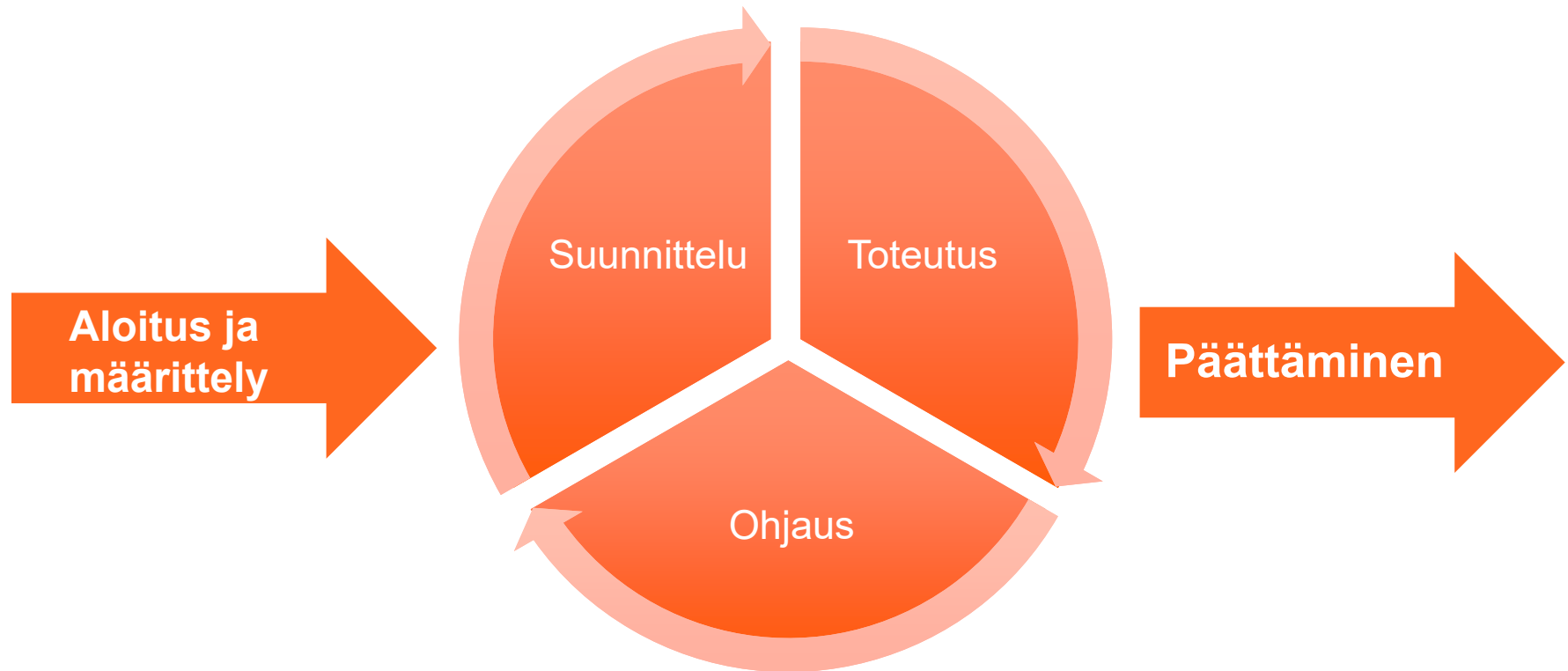
1. Yrityksen tuotantoon kuuluvat projektit:

- ‘toimitusprojektit’ ulkopuoliselle asiakkaalle
- projektit yrityksen ‘tuotantolinjalla’
- ‘ratkaisuliiketoiminta’, ratkaistaan asiakkaan ongelmia ‘toimitusprojekteilla’

2. (Oman) liiketoiminnan kehittämiseen kuuluvat projektit:

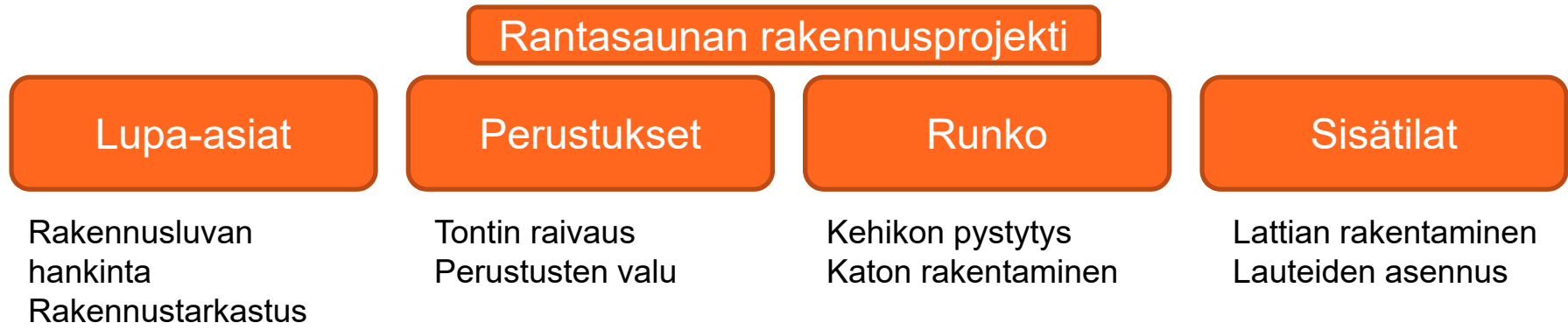
- tuotekehitysprojektit (tai tutkimus-, teknologiankehitysprojektit, R&D, innovaatio)
- organisaation kehittämisprojektit, prosessien kehittäminen
- investointiprojektit (investointi esim. Uuteen tehdaslaitokseen, tietojärjestelmään, kehittämiseen)

Projektin vaiheet

Projektin aikatauluttaminen

Jaetaan projekti osiin (WBS, Work Breakdown Structure)

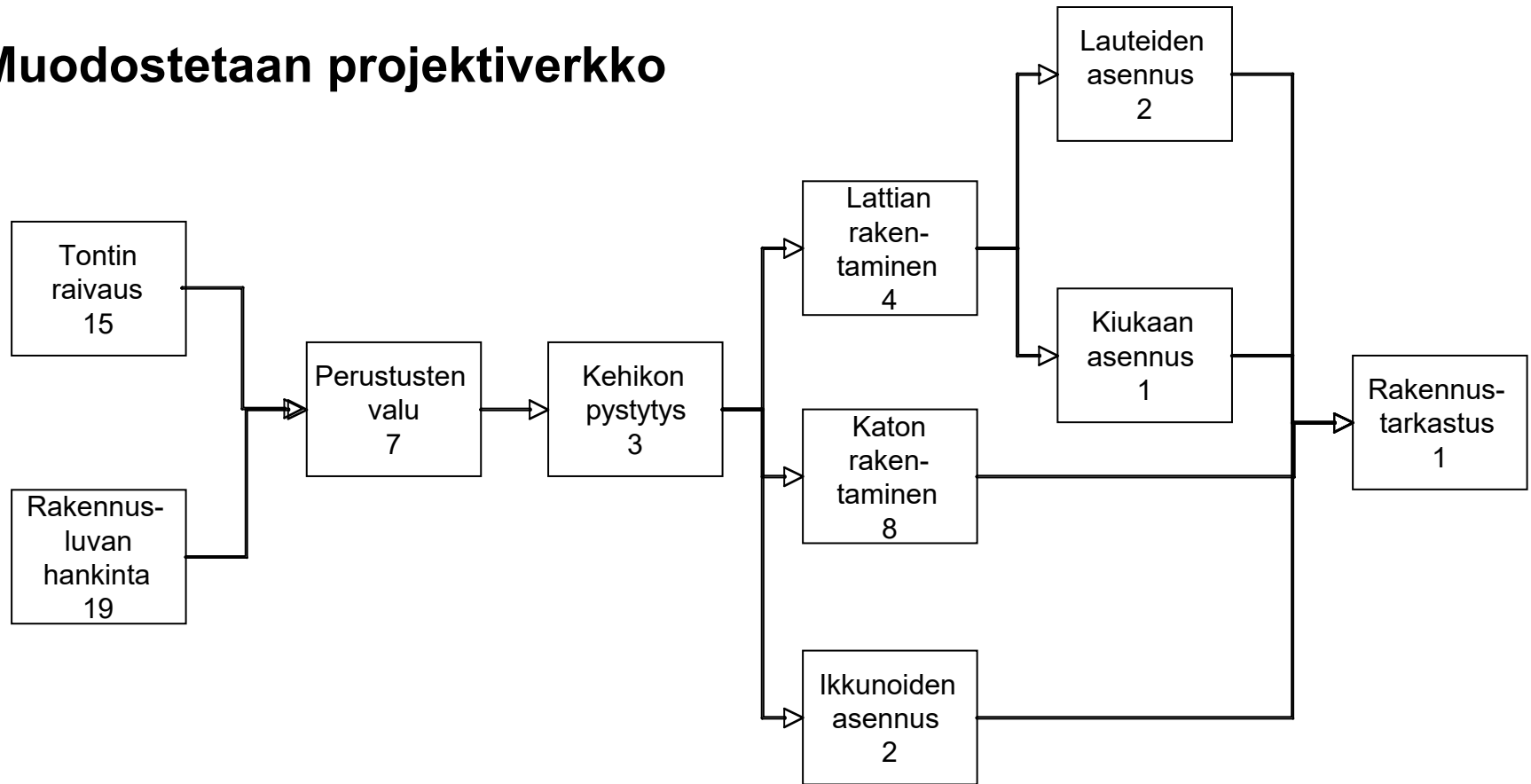

Määritellään töiden keskinäiset riippuvuus-suhteet

Tehtävä #	Tehtävä	Kesto	Edeltävät tehtävät
1	Tontin raivaus	15	
2	Rakennusluvan hankinta	19	
3	Perustusten valu	7	1, 2
4	Kehikon pystytys	3	3
...

Projektin aikatauluttaminen

Muodostetaan projektiverkko

Projektiverkon laskeminen

Lasketaan alusta loppuun aikaisimmat aloitus- ja päättämisaajat
Tämän jälkeen lasketaan myöhäisimmät päättämis- ja aloitusajat lopusta alkuun

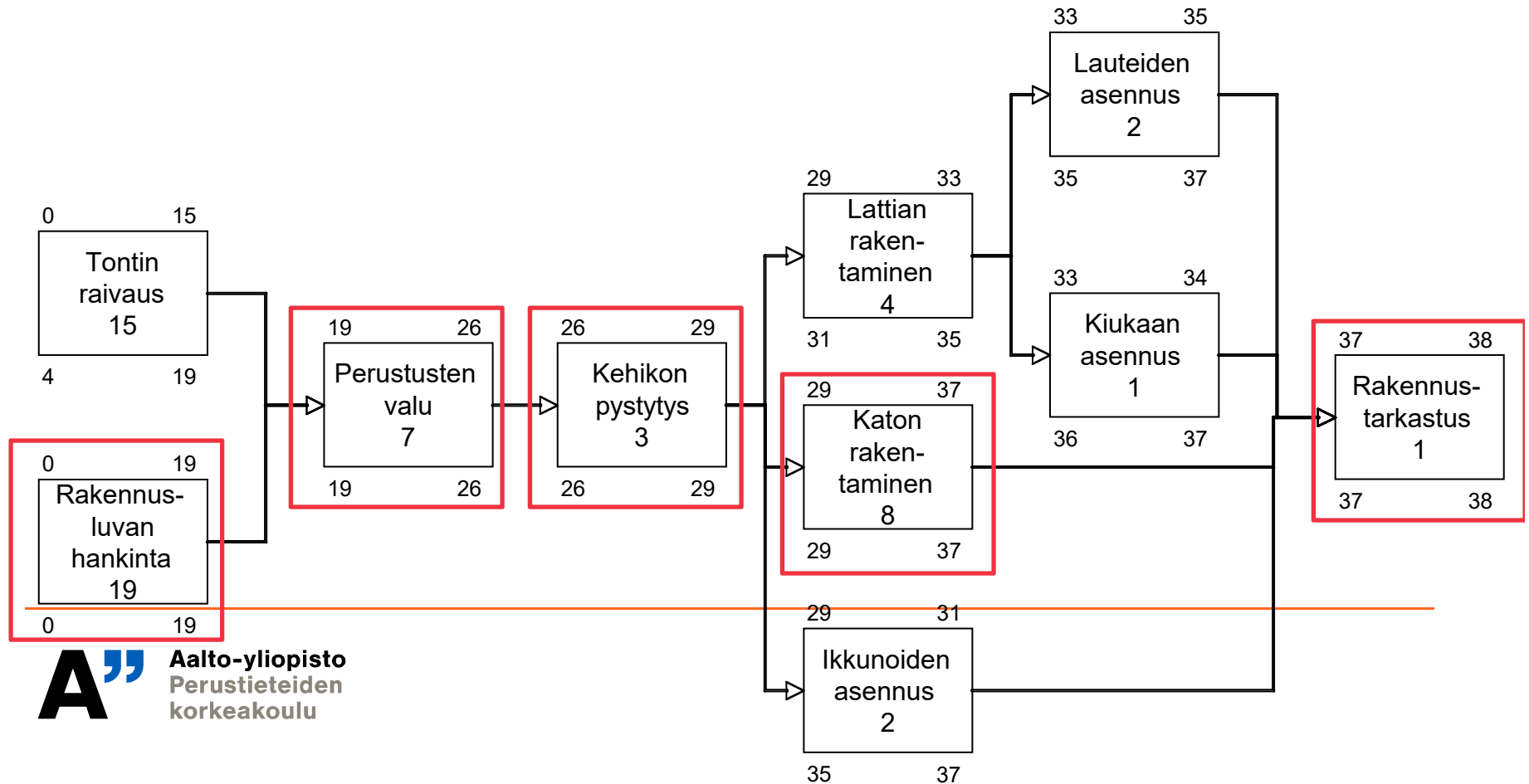

AA = Aikaisin aloitus
AP = Aikaisin päättäminen
MA = Myöhäisin aloitus
MP = Myöhäisin päättäminen

Projektiverkon laskeminen

Jos aikaisimmat ja myöhäisimmät ajat eroavat tehtävällä on *pelivaraa*

Muussa tapauksessa ne kuuluvat *kriittiselle polulle*

Tunnin jälkeen sinun tulisi osata

- Yritystoiminnan peruskäsitteet
 - Business Model Canvas -viitekehys
- Liiketoimintaympäristön analysointi
 - Porterin viiden voiman malli -viitekehys
- Projektinhallinnan työvälineet
 - Projektiverkko

Viikon osaharjoitukset

Yhteensä 3-4 sivua

- 1. Projektisuunnitelma yrityksen perustamisen ja toiminnan aloittamisen vaiheista, lopulliseen työhön liitteeksi, n. 1 sivu, jossa:**
 - Projektiverkko ja aikataulutukset yrityksen perustamiselle
- 2. Yrityksen liiketoimintasuunnitelman hahmotteleminen**
 - *”Liiketoimintasuunnitelman tarkoituksena on jäsentää ja selventää aiotun yritystoiminnan kannattavuutta ja menestymisen mahdollisuuksia”* (Uusyrittösvetkosto)
 - Yrityksen nimi, toiminta-ajatus ja asiakaskunta sekä tarjooma
 - Yrityksen missio ja visio
 - Yrityksen lupa-asiat
- 3. Liiketoimintaympäristön analysointi Otaniemessä**
 - Kuvaus nykyisestä kilpailutilanteesta
 - Liiketoimintaympäristön analysointi Porterin viiden voiman mallin avulla
- 4. Palaute**
 - Kauanko osaharjoituksen tekemiseen meni aikaa?
 - Mitä uutta osaharjoitus opetti?
 - Mitä tulisi kehittää tässä osaharjoituksessa?
 - Yleistä kommentoitavaa kurssista tähän mennessä?

Ohjeita työn tekemiseen

Harjoitustyön aiheena on kahvipaahtimon perustaminen Otaniemeen

Tärkeä osa työtä on kirjoittaa oikeaoppinen raportti:

- Hyvä kuvittaa ja elävöittää kuvaajilla, taulukoilla ja viitekehyksillä
- Siisti, yhtenäinen ulkoasu
- Asiatekstiä!
- Viittausohje: http://libguides.aalto.fi/tieteellinen_viittaaminen
 - Suositeltava: alaviitejärjestelmä tai numeroviitejärjestelmä

Tämä harjoitustyö on dokumentti, jolla vakuutatte rahoittajat liikeideastanne ja liiketoimintasuunnitelmastanne

Harjoitukset 1.

Tämän viikon osatehtävät on palautettava viimeistään lauantaina 20.4. klo 16.00.

Palautuslinkki MyCoursesissa: palauta oikeaa linkkiä käyttäen!

Ensi viikolla tarkastelemme rahaa ja materiaalivirtoja.